

2026

Bezpečnost transformátorů, tlumivek, napájecích zdrojů a jejich kombinací –

Část 2-12: Zvláštní požadavky a zkoušky
pro transformátory s konstantním napětím
a napájecí zdroje s konstantním napětím

ČSN

EN IEC 61558-2-12

ed. 3

35 1330

idt IEC 61558-2-12:2024

Safety of transformers, reactors, power supply units and combinations thereof –

Part 2-12: Particular requirements and tests for constant voltage transformers and power supply units for constant voltage

Sécurité des transformateurs, bobines d'inductance, blocs d'alimentation et des combinaisons de ces éléments –

Partie 2-12: Exigences particulières et essais pour les transformateurs à tension constante et les blocs d'alimentation
pour tension constante

Sicherheit von Transformatoren, Drosseln, Netzgeräten und entsprechenden Kombinationen –

Teil 2-12: Besondere Anforderungen und Prüfungen für magnetische Spannungskonstanthalter und Netzgeräte,
die Spannungskonstanthalter enthalten

Tato norma je českou verzí evropské normy EN IEC 61558-2-12:2025. Překlad byl zajištěn Českou agenturou pro standardizaci. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN IEC 61558-2-12:2025. It was translated by the Czech Standardization Agency. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

S účinností od 2028-03-31 se nahrazuje ČSN EN 61558-2-12 ed. 2 (35 1330) z října 2011, která do uvedeného data platí souběžně s touto normou.

Národní předmluva

Upozornění na používání této normy

Souběžně s touto normou je v souladu s předmluvou k EN IEC 61558-2-12:2025 dovoleno do 2028-03-31 používat dosud platnou ČSN EN 61558-2-12 ed. 2 (35 1330) z října 2011.

Změny proti předchozí normě

Norma byla přepracována v souladu s přejímanou evropskou normou. Změny jsou uvedeny v informativních údajích z IEC.

Informace o citovaných dokumentech

EN IEC 61558-1:2019 zavedena v ČSN EN IEC 61558-1 ed. 3:2020 (35 1330) Bezpečnost transformátorů, tlumivek, napájecích zdrojů a jejich kombinací – Část 1: Obecné požadavky a zkoušky

EN IEC 61558-2-16:2025 dosud nezavedena

Souvisící ČSN a TNI

ČSN EN 60204-1 ed. 3:2019 (33 2200) Bezpečnost strojních zařízení – Elektrická zařízení strojů – Část 1: Obecné požadavky

ČSN EN 61140 ed. 3:2016 (33 0500) Ochrana před úrazem elektrickým proudem – Společná hlediska pro instalaci a zařízení

ČSN EN IEC 61558 (soubor) (35 1330) Bezpečnost transformátorů, tlumivek, napájecích zdrojů a jejich kombinací

TNI POKYN ISO/IEC 51:2015 (76 3503) Bezpečnostní hlediska – Směrnice pro jejich začlenění do norem

Vysvětlivky k textu této normy

V případě nedatovaných odkazů na evropské/mezinárodní normy jsou ČSN uvedené v článku „Souvisící ČSN a TNI“ nejnovějšími vydáními, platnými v době schválení této normy. Při používání této normy je třeba vždy použít taková vydání ČSN, která přejímají nejnovější vydání nedatovaných evropských/mezinárodních norem (včetně všech změn).

Informativní údaje z IEC 61558-2-12:2024

Tuto mezinárodní normu vypracovala technická komise IEC/TC 96 *Transformátory, tlumivky, napájecí zdroje a jejich kombinace*.

Toto třetí vydání zrušuje a nahrazuje druhé vydání z roku 2011. Toto vydání je jeho technickou revizí.

Toto vydání obsahuje v porovnání s předchozím vydáním dále uvedené významné technické změny:

- a) úpravu struktury a odkazů v souladu s IEC 61558-1:2017;
- b) popis konstrukcí přesunutých do IEC 61558-1:2017;
- c) nová značka pro napájecí zdroj s lineárně regulovaným výstupním napětím.

Text této normy se zakládá na těchto dokumentech:

Návrh	Zpráva o hlasování
96/587/FDIS	96/591/RVD

Úplnou informaci o hlasování při schvalování této normy lze najít ve zprávě o hlasování ve výše uvedené tabulce.

Jazyk použitý při vypracování této mezinárodní normy je angličtina.

Tento dokument byl navržen v souladu se směrnicemi ISO/IEC, část 2, a byl vypracován v souladu se směrnicemi ISO/IEC, část 1, a se směrnicemi ISO/IEC, dodatkem IEC, dostupnými na www.iec.ch/members_experts/refdocs. Hlavní typy dokumentů vypracované v IEC jsou podrobněji popsány na www.iec.ch/standardsdev/publications.

Tato část má status skupinové bezpečnostní publikace v souladu s Pokynem IEC 104.

Tuto mezinárodní normu je třeba používat společně s IEC 61558-1:2017.

Tento dokument doplňuje nebo mění odpovídající kapitoly IEC 61558-1:2017 tak, aby se tato publikace změnila na IEC normu: *Zvláštní požadavky a zkoušky pro transformátory s konstantním napětím a napájecí zdroje s konstantním napětím*.

Seznam všech částí souboru IEC 61558 se společným názvem *Bezpečnost transformátorů, tlumivek, napájecích zdrojů a jejich kombinací* je možno nalézt na webových stránkách IEC.

Příští vydání části tohoto souboru vyjdou pod výše uvedeným novým obecným názvem. Názvy existujících částí tohoto souboru budou upraveny při jejich příštím vydání.

Pokud tento dokument uvádí „doplnění“, „modifikaci“, nebo „nahrazení“, je třeba odpovídajícím způsobem upravit příslušné znění IEC 61558-1:2017.

V tomto dokumentu se používají tyto druhy písma:

- požadavky: kolmé písmo;
- *zkušební specifikace: kurziva;*
- poznámky: malé kolmé písmo.

Tučně uvedená slova v textu dokumentu jsou definována v kapitole 3.

Články, poznámky, obrázky a tabulky doplňující ty v IEC 61558-1:2017 jsou číslovány od 101; doplňující přílohy jsou označeny AA, BB atd.

Komise rozhodla, že obsah tohoto dokumentu zůstane nezměněn až do data příští prověrky (stability date) uvedeného na webových stránkách IEC (webstore.iec.ch) v údajích o tomto dokumentu. K tomuto datu bude dokument buď

- znovu potvrzen,
- zrušen, nebo
- zrevidován.

Vypracování normy

Zpracovatel odborného překladu: Ing. Magdaléna Trnková, Ph.D., MBA, IČO 02082942

Technická normalizační komise: TNK 97 Elektroenergetika

Vydala: Česká agentura pro standardizaci, státní příspěvková organizace

Citované dokumenty a souvisící ČSN lze získat v e-shopu.

Česká agentura pro standardizaci je státní příspěvková organizace zřízená Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví na základě ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

EVROPSKÁ NORMA
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM

EN IEC 61558-2-12

Březen 2025

ICS 29.180
EN 61558-2-12:2011

Nahrazuje

Bezpečnost transformátorů, tlumivek, napájecích zdrojů a jejich kombinací –
Část 2-12: Zvláštní požadavky a zkoušky pro transformátory s konstantním napětím a napájecí zdroje
s konstantním napětím
(IEC 61558-2-12:2024)

Safety of transformers, reactors, power supply units and combinations thereof –
Part 2-12: Particular requirements and tests for constant voltage transformers
and power supply units for constant voltage
(IEC 61558-2-12:2024)

Sécurité des transformateurs, bobines
d'inductance, blocs d'alimentation et des
combinaisons de ces éléments –
Partie 2-12: Exigences particulières et essais
pour les transformateurs à tension constante
et les blocs d'alimentation pour tension
constante
(IEC 61558-2-12:2024)

Sicherheit von Transformatoren, Drosseln,
Netzgeräten und entsprechenden
Kombinationen –
Teil 2-12: Besondere Anforderungen und
Prüfungen
für magnetische Spannungskonstanthalter
und Netzgäte, die Spannungskonstanthalter
enthalten
(IEC 61558-2-12:2024)

Tato evropská norma byla schválena CENELEC dne 2024-10-16. Členové CENELEC jsou povinni
splnit vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se této evropské
normě bez jakýchkoliv modifikací uděluje status národní normy.

Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na
vyžádání v Řídícím centru CEN-CENELEC nebo u kteréhokoliv člena CENELEC.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze
v každém jiném jazyce přeložená členem CENELEC do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá
a kterou notifikuje Řídícímu centru CEN-CENELEC, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CENELEC jsou národní elektrotechnické komitety Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska,
Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska,
Maďarska, Maltý, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Republiky Severní
Makedonie, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Srbska, Španělska,
Švédska, Švýcarska a Turecka.

Evropský výbor pro normalizaci v elektrotechnice

European Committee for Electrotechnical Standardization

Comité Européen de Normalisation Electrotechnique

Europäisches Komitee für Elektrotechnische Normung

Řídicí centrum CEN-CENELEC: Rue de la Science 23, B-1040 Brusel

© 2025 CENELEC Veškerá práva pro využití v jakékoliv formě a jakýmikoliv prostředky
jsou celosvětově vyhrazena členům CENELEC.

Ref. č. EN IEC 61558-2-12:2025 E

Evropská předmluva

Text dokumentu 96/587/FDIS, budoucího třetího vydání IEC 61558-2-12, který vypracovala technická komise IEC/TC 96 *Transformátory, tlumivky, napájecí zdroje a jejich kombinace*, byl předložen k paralelnímu hlasování IEC-CENELEC a byl schválen CENELEC jako EN IEC 61558-2-12:2025.

Jsou stanovena tato data:

- nejzazší datum zavedení dokumentu na národní úrovni
vydáním identické národní normy nebo vydáním
oznámení o schválení k přímému používání
jako normy národní (dop) 2026-03-31
- nejzazší datum zrušení národních norem,
které jsou s dokumentem v rozporu (dow) 2028-03-31

Tento dokument nahrazuje EN 61558-2-12:2011 a všechny její změny a opravy (pokud existují).

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CENELEC nelze činit odpovědným za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv.

Tento dokument je třeba používat společně s EN IEC 61558-1:2019.

Jakákoli zpětná vazba a otázky týkající se tohoto dokumentu mají být adresovány národnímu normalizačnímu orgánu uživatele. Úplný seznam těchto orgánů lze nalézt na webových stránkách CENELEC.

Oznámení o schválení

Text mezinárodní normy IEC 61558-2-12:2024 byl schválen CENELEC jako evropská norma bez jakýchkoliv modifikací.

Úvod.....	8
1..... Rozsah platnosti.....	9
2..... Citované dokumenty.....	10
3..... Termíny a definice.....	10
4..... Obecné požadavky.....	11
5..... Obecné poznámky ke zkouškám.....	11
6..... Jmenovité hodnoty.....	11
7..... Třídění.....	12
8..... Značení a další informace.....	12
9..... Ochrana před úrazem elektrickým proudem.....	14
10..... Změna nastavení vstupního napětí.....	14
11..... Výstupní napětí a výstupní proud při zatížení.....	14
12..... Výstupní napětí naprázdno.....	15
13..... Napětí	

nakrátko.....	15
14..... Oteplení.....	15
15..... Ochrana před zkratem a přetížením.....	16
16..... Mechanická pevnost.....	16
17..... Ochrana před škodlivým vniknutím prachu, pevných těles a vlhkosti.....	17
18..... Izolační odpor, elektrická pevnost a unikající proud.....	17
19..... Konstrukce.....	17
20..... Součásti.....	18
21..... Vnitřní spoje.....	18
22..... Připojení k napájení a ostatní pohyblivé kabely nebo přívody.....	18
23..... Svorky pro vnější vodiče.....	18
24..... Opatření pro ochranné spojení se zemí.....	18
25..... Šrouby a šroubové spoje.....	18
26..... Povrchové cesty, vzdušné vzdálenosti a vzdálenosti napříč izolací.....	18
27..... Odolnost proti teple, ohni a plazivým proudům.....	18

28.....	Odolnost proti	
	korozí.....	
.....		18

Přílohy.....		
.....		19

Příloha L	(normativní)	
Bibliografie.....		
.....		19

Příloha ZA	(normativní) Normativní odkazy na mezinárodní publikace a jim odpovídající evropské publikace.....	21
-------------------	--	----

Bibliografie.....		
.....		20

Tabulka 101 – Značky označující typ transformátoru

Úvod

IEC/TC 96 plní funkci norem o skupinové bezpečnosti v souladu s Pokynem IEC 104 pro transformátory jiné než ty, které jsou určeny k napájení distribučních sítí, zejména transformátory a napájecí zdroje určené k tomu, aby umožnily použití ochranných opatření proti úrazu elektrickým proudem, jak jsou definovány v TC 64, ale v určitých případech včetně omezení napětí a horizontální bezpečnostní funkce pro obvody SELV v souladu s IEC 60364-4-41.

Funkce skupinové bezpečnosti (GSF – *group safety function*) je nezbytná z důvodu odpovědnosti, např. pro bezpečnostní zařízení velmi nízkého napětí (SELV) podle IEC 61140:2016, 5.2.6 a IEC 60364-4-41:2005, 414.3.1 nebo řídicí obvody podle IEC 60204-1:2016, 7.2.4.

Funkce skupinové bezpečnosti je potřebná pro každou část IEC 61558-2, protože různé normy souboru IEC 61558 lze kombinovat v jedné konstrukci, ale v určitých případech bez omezení jmenovitého výstupního výkonu.

Například autotransformátor podle IEC 61558-2-13 může být navržen se samostatným obvodem SELV v souladu s konkrétními požadavky pro IEC 61558-2-6, které se týkají obecných požadavků IEC 61558-1.

1 Rozsah platnosti

Nahrazuje se:

Tato část IEC 61558 se zabývá bezpečností **transformátorů s konstantním napětím** pro obecné použití a **napájecích zdrojů s konstantním napětím** pro obecné použití. Tento dokument se také vztahuje na **transformátory s konstantním napětím** obsahující **elektronické obvody**.

POZNÁMKA 1 Bezpečnost zahrnuje elektrické, tepelné a mechanické aspekty.

Pokud není specifikováno jinak, od tohoto místa dále termín **transformátor** zahrnuje **transformátory s konstantním napětím** a **napájecí zdroje s konstantním napětím** pro obecné použití.

Tento dokument je použitelný pro **nepřenosné** nebo **přenosné**, jednofázové nebo vícefázové, vzduchem chlazené (přirozené nebo nucené) **samostatné** nebo **sdružené suchého typu**:

- **autotransformátory s konstantním napětím;**
- **transformátory s odděleným vinutím s konstantním napětím;**
- **oddělovací ochranné transformátory s konstantním napětím;**
- **bezpečnostní ochranné transformátory s konstantním napětím.**

Vinutí mohou být zapouzďřená nebo nezapouzďřená.

Tento dokument platí pro **napájecí zdroje** (lineární). Pro **spínané napájecí zdroje** platí IEC 61558-2-16 společně s tímto dokumentem. Tam, kde jsou dva požadavky v protikladu, platí přísnější požadavek.

Jmenovité vstupní napětí nepřekračuje AC 1 000 V. **Jmenovitý vstupní kmitočet** nepřekračuje 500 Hz, **vnitřní pracovní rezonanční kmitočet** nepřekračuje 30 kHz a **vnitřní pracovní kmitočet** nepřekračuje 100 MHz.

Jmenovitý výkon nepřekračuje:

- 40 kVA pro jednofázové **autotransformátory s konstantním napětím;**
- 200 kVA pro vícefázové **autotransformátory s konstantním napětím;**
- 25 kVA pro jednofázové **transformátory s odděleným vinutím s konstantním napětím** a **oddělovací ochranné transformátory s konstantním napětím;**
- 40 kVA pro vícefázové **transformátory s odděleným vinutím s konstantním napětím** a **oddělovací ochranné transformátory s konstantním napětím;**
- 10 kVA pro jednofázové **bezpečnostní ochranné transformátory s konstantním napětím;**
- 16 kVA pro vícefázové **bezpečnostní ochranné transformátory s konstantním napětím.**

Tento dokument platí pro **transformátory** bez omezení **jmenovitého výkonu**, které jsou předmětem dohody mezi kupujícím a výrobcem.

POZNÁMKA 2 **Transformátory** určené k napájení rozvodných sítí nejsou zahrnuty do rozsahu platnosti této normy.

Pro **autotransformátory s konstantním napětím**, pokud je to vhodné, platí:

- **výstupní napětí naprázdno** nebo **jmenovité výstupní napětí** nepřekračují AC 1 000 V nebo DC 1 415 V bez zvlnění a pro **samostatné autotransformátory s konstantním napětím** **výstupní napětí naprázdno** a **jmenovité výstupní napětí** překračují AC 50 V nebo DC 120 V bez zvlnění;
- **autotransformátory s konstantním napětím**, které spadají do rozsahu tohoto dokumentu, se používají pouze tam, kde není předpisy pro elektrickou instalaci nebo normou pro konečný výrobek požadována mezi obvody žádná **izolace**.

Pro **transformátory s odděleným vinutím s konstantním napětím**, pokud je to vhodné, platí:

- **výstupní napětí naprázdno** nebo **jmenovité výstupní napětí** nepřekračují AC 1 000 V nebo DC 1 415 V bez zvlnění a pro **samostatné transformátory s odděleným vinutím s konstantním napětím** **výstupní napětí naprázdno** a **jmenovité výstupní napětí** překračují AC 50 V nebo DC 120 V bez zvlnění;
- **transformátory s odděleným vinutím s konstantním napětím**, které spadají do rozsahu tohoto dokumentu, se používají pouze tam, kde není předpisy pro elektrickou instalaci nebo normou pro konečný výrobek požadována mezi obvody **dvojitá** nebo **zesílená izolace**.

Pro **oddělovací ochranné transformátory s konstantním napětím**, pokud je to vhodné, platí:

- **výstupní napětí naprázdno** nebo **jmenovité výstupní napětí** nepřekračují AC 50 V nebo DC 120 V bez zvlnění a kde je to vhodné nepřekračují AC 500 V nebo DC 708 V bez zvlnění. Pro zvláštní použití mohou být **výstupní napětí naprázdno** a **jmenovité výstupní napětí** do AC 1 000 V nebo DC 1 415 V bez zvlnění;
- **oddělovací ochranné transformátory s konstantním napětím**, které spadají do rozsahu tohoto dokumentu, se používají pouze tam, kde není předpisy pro elektrickou instalaci nebo normou pro konečný výrobek požadována mezi obvody **dvojitá** nebo **zesílená izolace**.

Pro **bezpečnostní ochranné transformátory s konstantním napětím**, pokud je to vhodné, platí:

- **výstupní napětí naprázdno** nebo **jmenovité výstupní napětí** nepřekračují AC 50 V nebo DC 120 V bez zvlnění;
- **bezpečnostní ochranné transformátory s konstantním napětím**, které spadají do rozsahu tohoto dokumentu, se používají pouze tam, kde není předpisy pro elektrickou instalaci nebo normou pro konečný výrobek požadována mezi obvody **dvojitá** nebo **zesílená izolace**.

Tento dokument neplatí pro vnější obvody a pro jejich součásti, které jsou určeny pro připojení ke vstupním a výstupním svorkám **transformátorů**.

V případě potřeby se upozorňuje na následující:

- další požadavky na **transformátory** určené k použití ve vozidlech, na palubách lodí a letadel (z jiných platných norem, národních předpisů atd.);
- opatření k ochraně **krytu** a komponent uvnitř **krytu** před vnějšími vlivy, jako jsou houby, hmyz a hlodavci, termity, sluneční záření a námraza;
- různé podmínky pro přepravu, skladování a provoz **transformátorů**;
- dodatečné požadavky na **transformátory** určené pro použití ve zvláštních prostředích v souladu s příslušnými normami a jinými národními předpisy.

Budoucí technologický vývoj **transformátorů** může vyžadovat zvýšení horní meze kmitočtů. Do té doby lze tento dokument použít jako návodný dokument.

Tato publikace o skupinové bezpečnosti se zaměřením na bezpečnostní pokyny je primárně určena k použití jako bezpečnostní norma pro výrobky uvedené v předmětu normy, ale je také zamýšlena pro použití v technických komisích při přípravě publikací pro výrobky podobné těm, které jsou uvedeny v rozsahu této publikace o skupinové bezpečnosti, v souladu se zásadami stanovenými v Pokynu IEC 104 a Pokynu ISO/IEC 51.

Jednou z odpovědností technických komisí je, je-li to použitelné, používat základní bezpečnostní publikace (BSP – *basic safety publications*) a/nebo skupinové bezpečnostní publikace (GSP – *group safety publications*) při přípravě svých publikací.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.